

Kornya Mihály palástja

A palástot a királyok a hatalom egyik szimbólumaként, egyházi méltóságok tisztségük jelképeként viselik, a Szentírásban az Úr szolgálatához kapcsolható. Az 1Kir 17:19-20a versében a következőket olvashatjuk: „És ő elmenvén onnét, megtalálá Elizeust, a Sáfát fiát, a mint szántott tizenkét járom ökörrel, és ő maga a tizenkettedikkel volt, és Illés hozzá méne, és az ő palástját reá veté. És ő elhagyván az ökröket Illés után futott.”¹ Illés próféta palástját Elizeus vállaira véve hűen szolgálta az Urat élete végéig.

Hasonlóképpen történt a Kornya Mihály² (1844-1917)³ szolgálatra való elhívása is. 1874 őszén Kornya részt vett a Lajos János puskaműves házánál a Novák Antal által tartott bibliaórákon,⁴ és nemsokára meg is tért. 1875. augusztus 26-án hét társával együtt Meyer Henrik bemeríti Békésgyulán a Fehér-Körös vizében – ezzel Nagyszalontán megalakult Magyarország első magyar baptista gyülekezete.⁵

1877. novemberében Johann Fridrich Oncken hamburgi prédikátor és Meyer Henrik Budapestről Nagyszalontára jön,⁶ és a környékbeli missziómunkások, valamint a szalontai testvérek részvételével bibliakonferenciát tart.⁷ Hasznos tanácsokkal látják el a missziómunkára készülőket. Ez alkalommal Kornya Mihályt diakonussá, majd 1881-ben gyülekezeti vénné avatják,⁸ felhatalmazva az úrvacsora és a bemerítés szolgálatára. Kornya Mihály lelki tüztől hevítve, akadályokat nem ismerve indul 1878. pünkösd másodnapján első misszióútjára Balogh László társaságában Biharugrára.⁹ Előbb Szalonta környékén, majd távolabbi és egyre távolabbi vidékeket bejárva viszi Isten életadó beszédét.¹⁰ Első bemerítését 1881. június 9-én, a Bihar megyei Fekete-Tót községben végezte.¹¹

Az szolgálatot az Úrtól kapott tekintéllyel élete végéig hűen végezte, bemerítő palástját

¹ A Károli Gáspár fordítása szerint. Károli Gáspár, ford., *Szent Biblia, azaz az Istennek Ó és Újtestamentomában foglaltatott egész Szentírás*, (Budapest: Magyar Bibliatársulat, 1999), ad. loc.

² Lásd még az 1.1 *A Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet rövid története* c. részt.

³ Kelemen Sándor Tomi, Nagy István, „Rejtett dolgokat szölok a régi időből...” *Adalékok a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 120 éves történetéhez*, (Szalárd: Kiadja a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet, 2011), 14.

⁴ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, (Budapest: Felelős kiadó Fortin László, 1990), 45.

⁵ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, 48.

⁶ Kelemen Sándor Tomi, *A Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet rövid története*, kézirat, (Szalárd: Kelemen Sándor Tomi dokumentumgyűjteménye, 2012. március 3), 1.

⁷ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, 55.

⁸ A Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály krónikája* c. egyháztörténeti műben ez az adat szerepel. Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály krónikája, Néprajzi és egyháztörténeti emlékek*, 56. Újabb kutatások eredményeként azonban meg lett állapítva, hogy ez alkalommal Kornya Mihály diakonussá lett felavatva. Lásd: Meyer Henrik, *Önéletrajz*, kézirat, (Budapest: Magyarországi Baptista Egyház Levéltára, é. n.), 53.

⁹ Lásd még az 1.4 *A baptizmus megjelenése és fejlődése Szalárd községben* c. részt.

¹⁰ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, 56-64.

¹¹ Uo. 89.

alázattal viselte. Munkássága nyomán gyülekezetek százai alakultak meg Erdély- és Magyarország szerte.¹² Kornya Mihály 40 évig járta a megyéket, városokat, falvakat porban, sárban, hóban, vízben, szenvedve sokféle körülmény között. Több mint 19 megyében hirdette az ígét fáradhatatlanul, és a kutatások szerint 348 bemerítésen több mint 11.000 fehér ruhást merített be egymaga.¹³ Az idős Kornya testvér betegen, 1916-ban Fugyivásárhelyen ölti magára utoljára palástját, és tart bemerítést.¹⁴ Fiának 1914 októberében a szerbiai harctéren bekövetkezett halála,¹⁵ a sok gyaloglás, hideg idő, a jeges vízben végzett bemerítések sokasága¹⁶ és sok egyéb üldöztetések megviselték egészségi állapotát, meggyengítették fizikai erejét.¹⁷

Az utolsó bemerítésről, amin részt vett, Kirner A. Bertalan *Kornya Mihály baptista úttörő-parasztapostol krónikájában* ezt jegyzi fel: „Az utolsó gyülekezet, amelyben megjelent, és ahol az utolsó felvételt is végezte 1916. augusztus 13-án,¹⁸ Szalárd¹⁹ volt.²⁰ Ebben a gyülekezetben sok öröme volt még a zaklatások, az elszakadások idejében is, mert itt hűen kitartottak mellette. Ide ekkor már Bihardiőszegről kocsival hozták el,²¹ de a baptizálást Kornya helyett az ő jelenlétében Bozsódi Zsigmond²² végezte el. Így Bozsódi volt az, aki Kornya Mihályt helyettesítette utolsó ténykedésében. A baptizálási beszéd témája János 3: 13-17 alapján volt.

Kornya hallgatta a beszédet, és nézte a bemerítést. Kornya éberségére és szellemi tárgy-szerűségére ide jegyezzük ezt a kis epizódot. Mikor minden be lett fejezve, Kornya megköszönte a helyettesítést, s azt mondta Bozsódinak: – Te még most sem tudod, hogy kell alkalmazni az Igét? A Szentírásban a legfontosabb a cselekedet, a bemerítésnél az, hogy Jézus bement a vízbe, és kijött a vízből, te pedig azt a részt emelted ki „engedj most, mert így illik nekünk.” Engedelmességről való tanításnál helyes ez a felfogás, de bemerítésnél az engedelmességen túl a cselekedet a fontosabb rész. Sokszor azért nincs eredmény a prédikátori munkában, mert a cselekvést nem tudják megkülönböztetni a beszédétől. Ezután búcsúzásra került a sor. Elkészönt mindenkitől. Búcsúzás közben sírva mondta: – Na, testvérek, nem jövök többet Szalárdra. Mindnyájan sírtak, és így ült fel Szalárdon Kocsis Károly kocsijára kis unokájával együtt, és ment vissza Bihardiőszegre. Megérezte az érett test és a megfáradt lélek

¹² Bereczki Lajos, szerk., „*Krisztusért járva követségben*”, (Budapest: Baptista Kiadó, 1996), 40-41.

¹³ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő-paraszt-apostol krónikája*, 195. Kelemen Sándor Tomi, Nagy István, „*Rejtett dolgokat szólok a régi időből...*” Adalékok a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 120 éves történetéhez, 9.

¹⁴ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő-paraszt-apostol krónikája*, 177.

¹⁵ Uo. 65.

¹⁶ Uo. 193-195.

¹⁷ Uo. 192-193.

¹⁸ *Baptisták – Anyakönyv a felvettekről*, kézirat, (Szalárd: a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet Archívuma, é. n.), 131. 131a. 132. n. 10.

¹⁹ Lásd még az 1.1 *A Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet rövid története* c. részt.

²⁰ Kiss László, *Szalárd, mint a Berettyó-menti missziószákhely központja*, kézirat, (Nagyvárad: Erdélyi Magyar Baptista Levéltár, 1991), 3.

²¹ Lásd még az 1.7 *Kornya Mihály kocsisa* c. részt.

²² Lásd még az 1.9 *Bozsódi Zsigmond (1842-1920) baptista prédikátor és körzeti munkás életrajza* c. részt.

az idő teljességét, kis unokáját magához ölelve, könnyekkel szemében ment haza Szalárd határából. És soha többé nem látta Szalárdot...”²³

Ez alkalommal bemerítő köntösét Bozsódi Zsigmondnak²⁴ adta.²⁵ 1917. január 3-án, éjjel 2-3 óra között meghalt Kornya Mihály. Az Úr munkája végeztével hazahívta hűségben megöregedett szolgáját. A koporsó mellett 12 fehérhajú öregember állott, hogy még néhány óráig közelében legyenek annak a férfinak, akitől megtanulták az isteni élet igazságait. A temetési gyászbeszédet a Budapestről megérkezett Meyer Henrik tartotta a 2Sámuel 1:17-26 alapján. Beszédét sírástól elfúló hangon azzal kezdte: „Nincsen Kornya.” Az Isten embere hazament Urához.²⁶

Bozsódi Zsigmond a szalárdi körzet prédikátoraként²⁷ nagy odaadással és kitartással végezte a rábízott munkát: részt vett az országos szövetség munkálataiban,²⁸ hirdette az Igét, járta a körzetet, az Úrhoz vezetett embereket, tartott bemerítéseket.²⁹ A Kornya Mihály által rábízott szolgálati palástot méltóan viselte, amíg egy szomszédos gyülekezetben nehéz gyülekezeti ügyek rendezése közben a lelki teher alatt teljesen összeroskadt. 1920. január 23-án az Úrhoz költözött.³⁰

A 2Kir 2:11-14-ben a következőket olvashatjuk: „És lőn, a mikor menének és menvén beszélgetének, ímé egy tüzes szekér tüzes lovakkal elv拉斯ztá őket egymástól. És felméne Illés a szélvészben az égbe. Elizeus pedig ezt látván kiált vala: Édes atyám, édes atyám! Izráel szeke-rei és lovagjai! És nem látá őt többé. És vevé a maga ruháit, és két részre szakasztá azokat. És felemelé az Illés palástját a mely róla leesett, és visszatért, és megállott a Jordán partján. És vevé az Illés palástját, amely róla leesett, és azzal megüté a vizet, és monda. Hol van az Úr, az Illés Istene? És mikor ő is megütötte a vizet, kétfelé válék az, és általméne Elizeus.”³¹ Az Úr az Ő szolgáját hirtelen magához ragadta, a palást a földre hullt.

Kornya Mihály palástja Szalárdon maradt. Ezt erősítette meg Kiss László lelkipásztor-történész a gyülekezet 100 éves jubileumán mondott beszédében, amit 1991. augusztus 9-én tar-

²³ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, 192-193.

²⁴ Lásd még az 1.13 Sámsoni István (1864-1933) baptista úttörőmunkás és kerületi prédikátor életrajza c részt.

²⁵ Kiss László, 1991. augusztus 9-én, a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 100 éves jubileumán, a helyi gyülekezetben mondott beszéde, videófelvétel, (Szalárd: Kelemen Sándor Tomi dokumentumgyűjteménye, 1991. augusztus 9), 2. rész.

²⁶ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, 195-199.

²⁷ Kelemen Sándor Tomi, Nagy István, „Rejtett dolgokat szólok a régi időből...” Adalékok a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 120 éves történetéhez, 30-45.

²⁸ Szövetségünk szervezése, In: *Az Igazság tanúja, XXIV. évfolyam, 11. szám*, (Budapest: Kiadja a Magyarországi Baptista Szövetség, 1918. június 1), 123-128.

²⁹ Kirner A. Bertalan, *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája*, 192-193.

³⁰ Kelemen Sándor Tomi, *Bozsódi Zsigmond rövid életrajza*, kézirat, (Szalárd: Kelemen Sándor Tomi dokumentumgyűjteménye, 2012. június 8), 2.

³¹ A Károli Gáspár fordítása szerint. Károli Gáspár, ford., *Szent Biblia, azaz az Istennek Ó és Újtestamentomában foglaltatott egész Szentírás*, ad. loc.

tottak.³²

Az eltelt több mint 100 év alatt³³ voltak háborúk, rendszerváltások, üldöztetések. A történelem viharos évtizedei során többen keresték a palástot – nincs meg. Az Úr akarta úgy, hogy ne egy gyülekezet, vagy egy személy tulajdona legyen csupán múzeumi tárgyként, hanem mindenkié, akit Ő szolgálatra hív.

Kelemen

Sándor

Tomi

Szalárd, 2012. május 1.

Kornya Mihály (1844-1917) parasztapostol és úttörőmunkás nagyszámú fehérruhást merít alá a folyó vizébe

Bibliográfia

Baptisták – Anyakönyv a felvettekről. kézirat, Szalárd: a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet Archívuma, é. n.

Bereczki Lajos, szerk. „*Krisztusért járva követségben*”. Budapest: Baptista Kiadó, 1996.

Károli Gáspár, ford. *Szent Biblia, azaz az Istennek Ó és Újtestamentomában foglaltatott egész Szentírás.* Budapest: Magyar Bibliatársulat, 1999.

Kelemen Sándor Tomi. A Baptista Egyház. In: Borzási Gyula, Dani Zoltán, Nagy Miklós. *Szalárd és vidéke, tegnap és ma, Partiumi füzetek, 69 szám.* Nagyvárad: Kiadja a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság, 2012.

Kelemen Sándor Tomi. *A Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet rövid története.* kézirat, Szalárd: Kelemen Sándor Tomi dokumentumgyűjteménye, 2012. március 3.

Kelemen Sándor Tomi. *Bozsódi Zsigmond rövid életrajza.* kézirat, Szalárd: Kelemen Sándor Tomi dokumentumgyűjteménye, 2012. június 8.

³²

Kiss László, 1991. augusztus 9-én, a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 100 éves jubileumán, a helyi gyülekezetben mondott beszéde, videófelvétel, 2. rész.

³³

Kelemen Sándor Tomi, A Baptista Egyház, In: Borzási Gyula, Dani Zoltán, Nagy Miklós, *Szalárd és vidéke, tegnap és ma, Partiumi füzetek, 69 szám*, (Nagyvárad: Kiadja a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság, 2012), 159-181.

Kelemen Sándor Tomi, Nagy István. „*Rejtett dolgokat szólok a régi időből...*” *Adalékok a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 120 éves történetéhez.* Szalárd: Kiadja a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet, 2011.

Kirner A. Bertalan. *Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája.* Budapest: Felelős kiadó Fortin László, 1990.

Kiss László. *Szalárd, mint a Berettyó-menti misszióstájak központja.* kézirat, Nagyvárad: Erdélyi Magyar Baptista Levéltár, 1991.

Meyer Henrik. *Önéletrajz.* kézirat, Budapest: Magyarországi Baptista Egyház Levéltára, é. n.

Folyóiratokban megjelent cikkek

Szövetségünk szervezése. In: *Az Igazság tanúja, XXIV. évfolyam, 11. szám.* Budapest: Kiadja a Magyarországi Baptista Szövetség, 1918. június 1.

Előadások

Kiss László. *1991. augusztus 9-én, a Szalárdi Magyar Baptista Gyülekezet 100 éves jubileumán, a helyi gyülekezetben mondott beszéde.* videófelvétel, Szalárd: .Kelemen Sándor Tomi dokumentumgyűjteménye, 1991. augusztus 9.

Megjelent:

Evangeliumi Hírnök, kiadja az Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség, 104. évfolyam, 2012. június 6. szám, 10. oldal.

A szerző írásait tartalmazó személyes weboldala:

<http://www.kelemensandortomi.tk/kornya-mihaly-palastja---evangeliumi-hirnoek,-2012.-06..html>